

SAMENWERKINGSVOORBEELDEN

Opmerking 8 januari 2024: het wetswijzigingstraject is nog niet afgerond. De ontwikkelingen in de sector volgen elkaar snel op. Het kan zijn dat er inmiddels het e.e.a. is gewijzigd.

Er zijn ten aanzien van samenwerking in de streek grofweg drie wegen te bewandelen (waarbinnen ook weer een hoop variabelen zijn, immers willen we geen one-size-fits-all, maar juist maatwerk per streek mogelijk maken). Kijk hierbij goed naar wat het beste in jullie streek past.

1. Fusie
2. Koepelstichting (federatief verband)
3. Eenheid van bestuur

Optie 1 is de meest vergaande, maar tegelijk ook degene die het beste aansluit bij de aankomende stelselwijziging, immers blijven er 80 aanwijzingen over. Deze optie is bijvoorbeeld aan te bevelen als:

- het onderling vertrouwen al heel hoog is en er een concreet beeld is van hoe de lokale identiteit binnen de nieuwe organisatie geborgd wordt;
- er al concrete stappen zijn gezet richting een (gedeeltelijk) gezamenlijk media-aanbod en bijvoorbeeld PBO's al gezamenlijk vergaderen of die intentie hebben;
- en de betrokken gemeentes ook voldoende zijn aangehaakt en de stap het liefst ook aanmoedigen. Gevolg is namelijk dat de aanwijzing een tijdje vrij komt te liggen (want nieuwe organisatie is voor CvdM ook reden voor opstarten aanwijzingsprocedure).

Bovendien kan er binnen deze structuur, mits van tevoren goed vastgelegd en gecheckt met RDI (behoud frequenties) en CvdM (themakanaal) ook met edities gewerkt worden. Uiteraard zijn er ook nog andere redenen om voor deze structuur te gaan (meest helder, vrijwilligers onder 1 organisatie, gebundelde financiering, meer slagkracht enz.)

Let wel op dat bij een fusie, alle aanwijzingen die tot op dat moment gekoppeld zijn aan individuele omroepen, moeten vervallen om vervolgens opnieuw toegewezen te kunnen worden aan de nieuwe organisatie. Indien het een streek betreft met veel concurrentie en andere gegadigden voor de aanwijzing, kan mogelijk beter een ander model worden gekozen.

Optie 2 heeft veel weg van optie 1. Ook hier wordt gewerkt richting een gezamenlijke organisatie. Er moeten doelstellingen worden geformuleerd voor de koepelstichting, waar de lokale omroepen zich vervolgens aan committeren. De koepelstichting neemt daarmee uiteindelijk werk uit handen dat dan in gezamenlijkheid gedaan kan worden, denk hierbij bijvoorbeeld aan de nieuwsvoorziening als taak voor de koepelstichting. Hoeveel je in de koepelstichting in wilt brengen is dan afhankelijk van de fase waarin jullie zitten. Dit is dus meer een soort 'ingroeimodel'. Let wel, deze optie kent ook een aantal beperkingen, met name ten aanzien van een gezamenlijk media-aanbod op radio (ICE-norm, 50 procent eigen aanbod moet gegarandeerd kunnen worden) en hierbij wordt er geen efficiëntieslag gemaakt ten aanzien van bestuur (immers moet er een nieuw bestuur bijkomen voor de koepelstichting) en ten aanzien van de PBO's (die blijven afzonderlijk verantwoordelijk).

Deze optie is mogelijk aan te bevelen als

- het onderling vertrouwen op de goede weg is en er nog gewerkt moet worden aan een concreet beeld hoe de lokale identiteit binnen de nieuwe organisatie geborgd wordt;
- er al gedachten zijn over een (gedeeltelijk) gezamenlijk media-aanbod, de optie voor 'afzonderlijke productiehuisen' nog wordt overwogen en PBO's de intentie hebben om gezamenlijk te vergaderen (dit kan al wel binnen deze optie, al is het ter afstemming en nog niet als PBO voor de gehele streek)

- en de betrokken gemeentes bij voorkeur al zijn aangehaakt, en de stap het liefst ook aanmoedigen, maar als dit niet het geval is, kan dit altijd later nog worden opgepakt.

Optie 3 is een optie die (overigens ook in combinatie met optie 2 kan) vooral als voordeel biedt dat je bestuurlijke kennis en kunde gemakkelijk met elkaar kunt delen binnen de bestaande organisaties, zonder daar een nieuwe organisatie voor op te moeten zetten. Idee hiervan is dat bestuursleden van de ene omroep ook bestuurslid worden van de andere omroep. Alle omroepen krijgen dan (afhankelijk van de gemaakte keuzes) hetzelfde bestuur en daarmee kan er gemakkelijk uitvoering worden gegeven aan gezamenlijke plannen.

Deze optie is eventueel aan te bevelen als

- het onderling vertrouwen op de goede weg is, maar versterkt kan worden door bij elkaar in elkaars bestuur plaats te laten nemen en er nog gewerkt moet worden aan een concreet beeld hoe de lokale identiteit binnen de nieuwe organisatie geborgd wordt;
- er al dan niet al gedachten zijn over een (gedeeltelijk) gezamenlijk media-aanbod en PBO's nog niet de intentie hebben om gezamenlijk te vergaderen
- en de betrokken gemeentes bij voorkeur nog niet zijn aangehaakt

Nadeel van bovenstaande optie is dat er dan nog geen besluit is genomen over welke juridische entiteit de aanwijzing in 2026 aan gaat vragen. Dat is bij de eerste twee opties al wel duidelijk (fusiestichting of koepelstichting).

De NLPO kan meedenken over welk scenario het beste bij jullie streekvorming past. Alle drie de bovenstaande opties worden in de praktijk inmiddels gebruikt. Indien gewenst kunnen wij omroepen met elkaar in contact brengen om de ervaringen in de praktijk van elkaar te vernemen.

Versienummer	Datum	Wijzigingen
V2023.1	-	Eerste versie